

Ufficio Stampa della Provincia autonoma di Trento

Piazza Dante 15, 38122 Trento

Tel. 0461 494614 - Fax 0461 494615

uff.stampa@provincia.tn.it

COMUNICATO n. 2434 del 07/09/2021

Traduzione in mòcheno

De Autonomi ist guata amministrazion, vourstea' ont de miast zòmm versterchert kemmen: de nochrìcht va de 5 van leistagest

De Autonomi ist “vourstea'” ont de miast versterchert kemmen turch “a zòmmòrbet” zòmm en de òndern lender, zan earstn petn Sudtìrol, ont de lait, en de birtschòft ont zòmmlem kreft. Avai de ausònder regiar van Trentin, augòngen van an idea va Degasperi ont zòmmgamòcht pet de Provinz va Poazn, ist “a sòch ereditiart za pahòltn ont vernaiern” ont lep va “zòmmòrbetn” zbischn de istituzionen. Der Stòtt – petn beil as bail de pandemic nèt òlbe laicht gaben ist za òrbetn, ober petn beil de Autonomi stòrch plim ist ont verstea' hòt gamòcht as guata tscherln gamòcht kemmen sai' – ont de Europa, as hòt a toal dinger gabèckslt ont mear òcht en de lender gem hòt, asou abia as men sechen mu petn projekt Pnrr. Dòs sok de heacheste figure va de provinzal amministrazion bail en To va de Autonomi. En to as denkt de 75 jarder vergòngen van to en beil as De Gasperi ont Gruber de oa'negea' va Parigi untterschrim hom, sai' gaben, zòmm petn President va de Autonome Provinz va Trea't, der president van Sudtìrol, der president van provinzalrot, der president van autonomirot, vil pirgermoastern, autoritetn, dersteller va de zivil gasellschòft, va de universitet ont va de bèlt va de birtschòft.

En an sol Depero voll va lait ver en doi moment, de Provinzal amministrazion hòt unterstraichen gabellt abia as enviregeat s gem bèrt en de Ausònderautonomi van Trentin, zòmm petn Sudtìrol ont s “zòmmhaus” va de Region.

S miast enviregea' de òrbet ver za unterstìzn de kultur va de autonomi ont ver za mòchen greaser kemmen en de lait s verstea' sa , turch de òrbetn va de belt va de schual ont van learnen de stòttkear.

Ber denken “as en vil lait hom se gariart” petn Asar, de Associazione studi autonomistici regionali, as no en bèltkriag hòt trong de lait za lòng se hearn ver za klòffen iber en Statut va autonomi ont iber en de grint va de Kostituzion va de inser Autonomi. De trentiner gamoa'schòft miast enviretrong de sèll zòmmòrbet as abia rif gahòp hòt s guat va òlla. Ont men miast lebet hòlten de prinzipn va de idea va Degasperi: selberregiar abia vourstea', guata amministrazion, guata zòmmòrbetn pet de òndern lender.

Petn Sudtìrol de zòmmòrbet van leistn 50 jor va Statut mu gabiss enviregea'. De platz ont de plinder za tea' s valn gabiss nèt. De Region, “an plòtz va zòmmòrbet”, Eusalp, der Gect Euregio as pet de sai' na 10 jor bèckslt de sai' istituzion. S barn gem drai bichtegen momentn biderzòmmòrbetn zòmm pet de òndern lender ont der minister van Regionalòrbetn ont Autonomi Mariastella Gelmini, ka Wien, Rom ont Bruxelles, ver za unterstraichen abia as bichte ist de Ausònderautonomi ver òlla.

Der To va de Autonomi, ist zan leistn tsòk kemmen, ist an moment ver za vaiern der to en beil as untterschrim kemmen ist der internazional oa'negea' as guata burtzn gaborven hòt ver de zukunft van Trentin.

Bail en sèll to hòt klòfft der professor Fulvio Cortese pet de sai' lectio "Autonomia e buona amministrazione: l'attualità di un nesso imprescindibile".

De Provinzalamministrazion hòt gèltsgott tsòk en prefetto Sandro Lombardi, schoa' regiarkommissar ver en Trentin, en beil as gem kemmen ist de Aquila va San Venceslao. Ver za hom enviretrong de sai' òrbet pet sensibilitet ont professionalitet, ont ver za hom bèrt gem en prinzip va de leal zòmmòrbet as ist s hèrz va de zòmmòrbet zbischn òlla de istituzioniën".

Ibersetz gamòcht van Sprochtirl va de Tolgamoaschòft Hoa Valzegu' ont Bersntol
(Traduzione a cura dello Sportello linguistico della Comunità Alta Valsugana e Bersntol)

(cdt)